

Aan Taakgroep Marktfacilitering en Regulering Ministerie van
Economische Zaken
Van M. Kiene
Datum 30 juni 2017
Onderwerp Consultatie Ruimte voor Duurzaamheidsinitiatieven

Consultatie Ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven

De gezamenlijke netbeheerders staan voor het maatschappelijk belang en willen de transitie naar een duurzame energievoorziening bevorderen. De transitie vergt het geleidelijk weg bewegen van oude kaders naar nieuwe kaders. De gezamenlijke netbeheerders vinden het daarbij belangrijk dat wet- en regelgeving voldoende ruimte biedt aan vernieuwing en innovatie, waarbij tegelijkertijd publieke belangen adequaat worden geborgd en partijen gezamenlijk kunnen bijdragen aan het succes van de transitie. Het wetsvoorstel dat nu ter consultatie ligt, Ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven, draagt daartoe bij. Wel plaatsen de netbeheerders enige kanttekeningen bij de uitvoerbaarheid zoals opgenomen in het wetsontwerp dat ter consultatie ligt.

Duurzaamheidsinitiatieven moeten aangemoedigd worden

De netbeheerders zijn van mening dat er ruimte moet zijn om duurzaamheidsinitiatieven te testen, bijvoorbeeld in een gesegmenteerde omgeving, met een ander set van afspraken, omdat op termijn dat een stuk duurzamer is.

Een concreet voorbeeld hiervan is een collectief van consumenten die kiest voor een andere energieordening, een duurzamere ordening. Op dit moment kan dit initiatief worden tegengehouden omdat door het formuleren van een collectief altijd anderen worden buitengesloten en deze anderen zich in die markt niet kunnen manifesteren. Dan komt de Europese markt weer vrij, met centraal geleide systemen. Daarbij wordt vergeten dat duurzaamheid niet enkel pas tot wasdom komt met een Europese markt, maar dat bijvoorbeeld *block to block delivery* (Brooklyn) een veel effectievere manier van energielevering kan zijn. Dat is een segmentering van een marktdeel met eigen afspraken. Door een pilot te starten in een gesegmenteerde omgeving kan in een beperkte omgeving een dergelijk initiatief getest en beproefd worden. Netbeheer Nederland wil de ontwikkeling van deze mogelijkheden bevorderen en steunt het wetsvoorstel Ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven.

De energietransitie is gebaat bij zorgvuldigheid en snelheid

De gezamenlijke netbeheerders onderschrijven dat initiatieven zorgvuldig moeten worden opgesteld en merken tegelijkertijd op dat duurzame initiatieven vaak in moeten spelen op een snel veranderende omgeving. De problematiek van de energietransitie is urgent en het betreft een zeer dynamisch proces is dat besluitvaardigheid nodig heeft. In het huidige wetsontwerp is een zorgvuldige procedure beschreven, die veel tijd kost en voor onzekere uitkomsten zorgt voor de indiener(s) van een duurzaamheidsinitiatief. Het doorlopen van de gehele procedure kan al snel enkele jaren duren. Een oplossing waarbij recht wordt

gedaan aan het doorlopen van een zorgvuldige procedure met ruimte voor uitgebreide analyses, toetsing door derden en maatschappelijke discussie is het stellen van termijnen van zes weken per fase. Daarnaast zou het voorstel zijn om ook voorstellen die onderbouwd worden door een overtuigend verhaal een kans te geven, en enige coulance toe te laten ten aanzien van de onderbouwing door uitgebreide academische studies en MKBA-analyses.

Kortom, Netbeheer Nederland onderschrijft van harte het achterliggende idee van het wetsvoorstel Ruimte voor duurzaamheidsinitiatieven. Als aanbeveling voor de haalbaarheid van deze duurzaamheidsinitiatieven moet er een termijn van zes weken per fase gesteld worden zodat deze voorstellen met enige snelheid in kunnen spelen op de dynamische en urgente problematiek rondom de energietransitie.

Bijlage: antwoorden op de gestelde vragen bij de consultatie

Bijlage: Gestelde vragen op de consultatiepagina

Vraag 1

In het wetsvoorstel is een brede definitie van duurzaamheid opgenomen: 'ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen'. Graag horen we of deze voldoet, en zo niet, welke definitie u voor ogen zou hebben.

Naast een definitie kan ook worden gewerkt met voorbeelden van duurzaamheidsinitiatieven, bijvoorbeeld initiatieven die in een sector leiden tot een afname van CO2-uitstoot, energie- of grondstofgebruik.

Vraag 2

Het wetsvoorstel stelt dat er 'voldoende' draagvlak moet zijn voor een verzoek, onder degenen voor wie het verzoek gevolgen heeft (ondernemingen, consumenten en onder maatschappelijke organisaties). Het is aan de verantwoordelijke bewindspersoon te bepalen wanneer er voldoende draagvlak is, waarbij de toelichting duiding geeft. Wanneer vindt u dat er sprake is van 'voldoende' draagvlak voor een verzoek? Wat moet hierover in het wetsvoorstel worden opgenomen?

Het inschatten van het draagvlak voor een duurzaamheidsinitiatief kan worden geobjectiveerd door het initiatief ter consultatie in de samenleving voor te leggen. De consultatiereacties uit de samenleving vormen de input voor de minister om de keuze te maken, en verantwoord zijn keuze in de Kamer. Voor de snelheid van het proces is het belangrijk om ook aan deze consultatieperiode een termijn van zes weken te stellen.

Vraag 3

De ACM krijgt de mogelijkheid advies te geven over de markteffecten van een ingediend initiatief op basis van de beschrijving in het verzoek. In de toelichting staat dat de regering daarnaast advies in kan winnen bij andere organisaties, zoals het Planbureau voor de Leefomgeving. Hoe zou de adviserende fase volgens u vorm moeten krijgen en wie moet daarbij worden betrokken?

De onafhankelijkheid van het advies en materiedeskundigheid van de adviserende partij moeten zijn geborgd. Bij een onafhankelijk instituut als de SER kan het bepalen van de adviesroute per geval worden belegd waarbij de invulling per duurzaamheidsinitiatief anders kan zijn. Voor de snelheid van het proces is het belangrijk om ook aan deze onafhankelijke adviserende partijen een termijn van zes weken te stellen.

Vraag 4

Het wetsvoorstel beoogt een optimale balans te vinden tussen zorgvuldigheid en snelheid in het tot stand brengen van duurzaamheidsinitiatieven. Hoe kan deze balans verder worden verbeterd?

Door het maximeren van doorlooptijden, bijvoorbeeld de inspraakperiode, adviesperiode, met bijvoorbeeld een termijn van zes weken. Voor de rest geldt het uitgangspunt '*consentement silence*'.

Vraag 5

Regelingen die op basis van het wetsvoorstel tot stand komen, blijven bestaan tot een expliciet besluit genomen wordt de regeling te stoppen of deze in sectorspecifieke wetgeving op te nemen. De regelingen worden wel standaard geëvalueerd. Aan de regeling kan ook een maximale duur (5 jaar, 10 jaar) worden verbonden. Om de regeling te verlengen zou de procedure dan opnieuw moeten worden doorlopen. Wat heeft uw voorkeur?

Geen maximale duur, wel voldoende tussentijdse evaluatiemomenten en ruimte voor bijsturing.